

Advies

Zaaknummer: LPL-180

DE BEDRIJFSKOMMISSIE VOOR DE OVERHEID – KAMER VOOR DE LAGERE PUBLIEKRECHTELIJKE LICHAMEN – ADVISERENDE NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM BEMIDDELING EN ADVIES, ALS BEDOELD IN ARTIKEL 36 VAN DE WET OP DE ONDERNEMINGSRADEN (HIERNA: WOR), INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

de ondernemingsraad van de gemeente Best, hierna te noemen: OR, als partij enerzijds,

en

de WOR-bestuurder van de gemeente Best, hierna te noemen: Bestuurder, als partij anderzijds.

I. Verloop procedure en inhoud geschil - op hoofdlijnen

In oktober 2009 zijn tussen de OR (bestaande uit 9 leden) en de Bestuurder afspraken gemaakt over de faciliteiten voor het OR-werk. Deze afspraken zagen op de periode 1 november 2009 tot 1 mei 2010 en zijn vastgelegd in een convenant. De Bestuurder heeft voornoemd convenant verlengd tot 16 april 2012, te weten tot het einde van de zittingsperiode van de toenmalige OR.

Op 13 maart 2012 heeft het college van B&W een notitie over de facilitering van de OR verzonden aan de gemeenteraad. De OR heeft op 22 maart 2013 een schriftelijke reactie gegeven op deze notitie.

Op 7 mei 2012 heeft de gemeenteraad van de gemeente Best een motie aangenomen over de financiële taakstelling van de OR over de periode 2012 tot 2016. Deze motie hield in dat de integrale kosten van alle wettelijke en niet-wettelijke activiteiten van de OR dienden te worden begrensd tot een maximum van € 195.000,- in het jaar 2013.

Op 23 mei 2012 heeft een tripartite overleg tussen de OR, het college van B&W en de directie plaatsgevonden om te komen tot herstel van vertrouwen. Er zijn in dat kader een zestal afspraken gemaakt, waaronder het opstellen van een nieuw convenant voor de facilitering van het OR-werk. Er heeft aansluitend regelmatig overleg plaatsgevonden tussen OR en Bestuurder en partijen hebben over en weer voorstellen gedaan.

De OR heeft op 23 augustus 2012 een voorstel gedaan, dat is verworpen door de Bestuurder. Op 27 september 2012 heeft de Bestuurder een tegenvoorstel gedaan, dat is verworpen door de OR. Vervolgens heeft de OR op 25 oktober 2012 gereageerd met een voorstel, wat neerkwam op het volgende: 1854 uur per jaar voor de OR (9 x 180 uur + 142 uur (voorzitter) + 92 uur (secretaris)), 492 uur per jaar voor de VGW-commissie, 24 uur per week voor de ambtelijk secretaris en een bedrag van € 19.100,- per jaar voor scholing.

De Bestuurder heeft tijdens de overlegvergadering van 15 november 2012 geconstateerd dat partijen geen overeenstemming konden bereiken over de facilitering van het OR-werk. De OR heeft daarop voorgesteld een gezamenlijk verzoek aan de Bedrijfscommissie voor te leggen. De Bestuurder heeft dit voorstel afgewezen.

In de overlegvergadering van 29 november 2012 heeft de Bestuurder het voornemen geuit om eenzijdig een besluit te nemen aangaande de facilitering van het OR-werk.

De Bestuurder heeft op 12 december 2012 een besluit genomen over de facilitering van het OR-werk en dit op 13 december 2012 kenbaar gemaakt aan de OR. Dit besluit hield het volgende in: 1602 uur per jaar voor de OR (9 x 152 uur + 142 uur (voorzitter) + 92 uur (secretaris), 446 uur per jaar voor de VGW-commissie, geen ambtelijk secretaris en een 'beïnvloedbaar' budget van € 18.068,-- per jaar voor juridisch advies, verblijfkosten en andere zaken.

Als reactie op het besluit van 12 december 2012 heeft de OR de Bestuurder bij brief van 21 januari 2013 uitgenodigd voor overleg en dit heeft op 31 januari 2013 plaatsgevonden. De burgemeester was hierbij ook aanwezig. In dit overleg heeft de Bestuurder aangegeven dat hij wenst vast te houden aan het uitgangspunt dat het OR-werk op jaarbasis niet meer dan € 195.000,-- mag kosten.

Op 7 maart 2013 heeft de burgemeester aan de OR meegedeeld, dat het besluit van 12 december 2012 gehandhaafd zou blijven.

II. Behandeling van het geschil

Bij brief van 28 maart 2013 (met 13 bijlagen) heeft de OR het geschil ter bemiddeling en/of advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid. Het geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor de Lagere Publiekrechtelijke Lichamen (hierna: Kamer LPL). De Bestuurder heeft bij brief van 22 april 2013 (met 3 bijlagen) zijn schriftelijke reactie gegeven betreffende het geschil.

Hoorzitting 4 juni 2013

De Kamer LPL heeft partijen in de gelegenheid gesteld om op een hoorzitting op 4 juni 2013 hun standpunten nader mondeling toe te lichten. Hiervan hebben partijen gebruik gemaakt.

Van de zijde van de Kamer LPL zijn ter zitting aanwezig geweest: de heer X. van de Scheur (voorzitter), mevrouw. I.A.L. Blom-Meeusen (lid), mevrouw P.C. de Jonge (lid), de heer J. de Vlieger (lid) mevrouw C.E.J.Y. van Agt (secretaris).

Van de zijde van de OR zijn aanwezig geweest: de heer J.W.H. Schocke (lid OR), mevrouw M. Fijters (waarnemend. voorzitter OR) en mevrouw mr. M. Vaessen (advocaat bij Sprengers Advocaten).

Van de zijde van Bestuurder zijn aanwezig geweest: mevrouw drs. C.M.M. Noordman (gemeentesecretaris) en de heer mr. G.P.F. van Duren (advocaat bij CAPRA).

III. Omvang van het geschil

De OR is van mening dat het gedane voorstel van 25 oktober 2012 redelijk is. De verschillende faciliteiten voor het OR-werk dienen in onderlinge samenhang te worden gezien. Indien de OR niet langer gebruik kan maken van de voorziening van een ambtelijk secretaris, zijn de uren voor vergadering onvoldoende.

De Bestuurder is van mening dat de facilitering van het OR-werk zoals beschreven in de brief van 12 december 2012 voldoet aan de eisen van de WOR. Deze is adequaat te achten. Er is geen verplichting om de facilitering zoals opgenomen in het convenant van oktober 2009 te continueren na afloop van de (verlengde) looptijd. Bovendien is de bezuinigingsopdracht van de gemeenteraad reëel, gelet op de bezuinigingen waar de gemeente Best als geheel en de gemeentelijke organisatie in het bijzonder voor worden gesteld.

De Kamer LPL is, kort gezegd, door de OR verzocht te adviseren over de vraag of de door de Bestuurder eenzijdig op 12 december 2012 vastgestelde facilitering voor het OR-werk voldoet aan de artikelen 17, 18 en 22 van de WOR. In het bijzonder spitst het geschil zich toe op het besluit van de Bestuurder om niet langer een ambtelijk secretaris te faciliteren en de beperking van de hoeveelheid uren voor vergadertijd van de OR.

IV. Standpunt van de OR

De OR is van mening dat zijn voorstel van 25 oktober 2012 redelijk is. De verschillende faciliteiten dienen in onderlinge samenhang gezien te worden. Het gaat om communicerende vaten: indien de OR niet langer

gebruik mag maken van een ambtelijk secretaris dan zijn de voorgestelde uren voor vergadertijd niet toereikend. In artikel 17, lid 2 van de WOR wordt geen begrenzing gegeven van het aantal en de tijdsduur van de vergaderingen. Het is in beginsel aan de OR, en niet aan de Bestuurder, om te bepalen hoe vaak en hoe lang er door de OR vergaderd wordt. Uiteraard dient de OR daar op verantwoorde wijze gebruik van te maken. De door de OR voorgestelde 84 uur is redelijk.

De OR is voorts van mening dat een ambtelijk secretaris redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn taak. De OR is bereid akkoord te gaan met een vermindering van het aantal uren per week van 28 naar 24.

In artikel 18, lid 3 van de WOR is bepaald dat een OR-lid recht heeft op minimaal vijf scholingsdagen per jaar en een lid van een vaste commissie heeft recht op drie scholingsdagen. Het door de OR voorgestelde budget van € 19.100,- voor scholing is meer dan redelijk, zeker nu uit dit budget ook de locatiekosten moeten worden voldaan.

V. Standpunt van de Bestuurder

De Bestuurder is van mening dat de faciliteiten zoals opgenomen in het convenant van oktober 2009 de minimale wettelijke vereisten ver te boven gaan. Het budget van de OR vertoonde in 2012 een stijging ten opzichte van 2011 (budget voor 2012 bedroeg €333.000,-). Dit is niet in lijn met de noodzakelijkheid door te voeren efficiency en bezuinigingen. De kosten van de OR zijn, ook in vergelijking met andere omliggende, vergelijkbare gemeenten, hoog.

De gemeenteraad heeft in een motie van 7 mei 2012 uitgesproken dat de facilitering van de OR dient te worden teruggebracht. Voor de begroting van 2013 is een budget beschikbaar gesteld van € 195.000,-. Het is aan de gemeenteraad om de financiële ruimte te bepalen op grond van het primaat van de politiek. Dit budget bepaalt de mogelijkheden voor de faciliteiten van het OR-werk.

Zowel OR als Bestuurder hebben verschillende voorstellen gedaan. Tussen deze voorstellen zat een verschil van ruim € 60.000,-. Om deze impasse te doorbreken heeft de Bestuurder op 12 december eenzijdig de facilitering vastgesteld, welke voldoet aan de eisen zoals gesteld door de WOR.

De OR heeft niet gemotiveerd en aannemelijk gemaakt dat de door de OR gevraagde voorziening, wat betreft uren voor onderling beraad en scholing, redelijkerwijs noodzakelijk is voor de goede vervulling van zijn taak. In artikel 18, lid 3 van de WOR wordt het minimum voor beraad gesteld op 60 uur en voor scholing wordt ook een minimum gegeven. De facilitering voldoet aan deze minimale vereisten.

De Bestuurder heeft ervoor gekozen de functie van ambtelijk secretaris op te heffen. Enerzijds vanwege de kosten en de vastgestelde bezuinigingsopdracht en anderzijds omdat een ambtelijk secretaris geen wettelijk verplichte OR-faciliteit is. De extra uren voor de voorzitter en de secretaris zijn overeenkomstig de wensen van de OR opgenomen in de facilitering. De OR heeft voorts niet gemotiveerd en aannemelijk gemaakt dat de voorgestelde 446 uur voor de VGW-commissie niet toereikend zou zijn.

In artikel 22, lid van de WOR is bepaald dat OR en de Bestuurder een jaarbudget kunnen afspreken dat de OR naar eigen inzicht kan besteden. Een verplichting tot het toekennen van een dergelijk budget bestaat echter niet. Het door de Bestuurder voorgestelde budget van € 18.068,- heeft geen betrekking op de in de artikelen 17 en 18 van de WOR bedoelde kosten en is daarmee wettelijk toegestaan.

VI. Samenvatting van ter zitting op 4 juni 2013 verkregen inlichtingen

Partijen zijn ter zitting in de gelegenheid gesteld om hun standpunten mondeling toe te lichten, van welke mogelijkheid beiden gebruik hebben gemaakt.

Mevrouw Vaessen heeft namens de OR een pleitnota ingebracht welke aan dit advies is gehecht en hier als herhaald en ingelast moet worden beschouwd. Tevens benadrukt zij dat te weinig ruimte aan de OR wordt geboden voor het houden van OR-vergaderingen alsmede de bijbehorende voorbereiding. Op deze wijze kan de OR niet komen tot een goede taakvervulling. Er is te weinig manoeuvreerruimte voor de OR.

Spreekster acht het onwenselijk dat de OR afhankelijk wordt van de luimen van de politiek. Een oplossing voor het geschil zou kunnen zijn om een uurtarief van € 40,- te hanteren in plaats van € 85,-. Het gehanteerde uurtarief is slechts een aannname in het kader van de budgettering.

De heer Schocke merkt op dat sprake is van een groot aantal zware en langlopende thema's met soms een doorlooptijd van een jaar. Als voorbeeld wordt genoemd het strategisch personeelsbeleid. Het is de vraag of acht overlegvergaderingen toereikend zijn om alle thema's te kunnen behandelen. Het werkt ook sterk vertragend op de besluitvorming als sprake is een lage overlegfrequentie. Er is dan te weinig tijd voor de OR om in vergadering zaken onderling af te stemmen en de terugkoppeling van overleg met de achterban te bespreken. Ook het binnen de OR bespreken en uitdiepen van thema's is niet mogelijk. Zo bestaat bijvoorbeeld niet de mogelijkheid om overleg te voeren met OR-en uit omliggende gemeentes. Hierdoor neemt het enthousiasme voor het OR-werk af. Ook de professionaliteit van de OR wordt er negatief door beïnvloedt. Het is niet meer mogelijk om als team te functioneren. De OR acht een vergaderfrequentie van 14 keer per jaar voor de OR-vergaderingen realistisch. Dat is nodig voor het zorgvuldig vormgeven van de medezeggenschap.

Spreekster merkt op dat in 2011 en 2012 binnen de gemeente Best veel politieke onrust is geweest. Deze onrust heeft indirect en soms direct verband gehad met de OR. Dit gegeven kan ertoe hebben bijgedragen dat de gemeenteraad heeft besloten om een motie in te dienen, die ziet op de facilitering van het OR-werk. De gemeenteraad heeft uitgesproken ervan uit te gaan dat OR en Bestuurder elkaar zullen 'vinden'. Voorts wordt opgemerkt dat de facilitering, zoals opgenomen in het convenant, zeer riant was en op niet geheel werd aangewend. Zeker omdat toen nog sprake was van professionele ondersteuning door een ambtelijk secretaris. Helaas is niet gekeken in TIM (tijdsregistratiesysteem) voor de daadwerkelijke tijdsbesteding. De financiële werkelijkheid is niet is niet kaart gebracht. Na de OR-verkiezingen van april 2012 waren partijen voornemens om het convenant te evalueren. Hier is het echter niet van gekomen. De OR heeft wel de bereidheid getoond akkoord te gaan met de toebedeling van minder uren dan genoemd in het convenant, mits de ambtelijk secretaris al het voorbereidende werk zou blijven verrichten.

Spreekster merkt op dat hij de motie van de gemeenteraad heeft zien aankomen. Een raadslid van het CDA had daar in het recente verleden reeds vragen over gesteld. Vervolgens is op verzoek van de gemeentesecretaris door de afdeling P&O een notitie opgesteld over de kosten van de medezeggenschap. Tevens wordt opgemerkt dat niet is overwogen om gemotiveerd af te wijken van de motie van de gemeenteraad.

Mevrouw Noordman geeft aan dat sprake is van een budgettaire bepaalde speelruimte voor het aantal overlegmomenten per jaar. Tevens is de te verwachte 'workload' in kaart gebracht. De overlegmomenten bestaan jaarlijks uit acht overlegvergaderingen, twee vergaderingen tussen OR en MT, twee artikel 24-vergaderingen en twee tripartiet overleg. Feitelijk vindt iedere maand een overleg plaats met de OR. Behalve tijdens de vakantie in de maanden juli en augustus. Er is gekozen voor 'back to basics'. Helaas heeft de OR bepaald dat de secretaris en de voorzitter van de OR geen bilateraal overleg mogen voeren met de Bestuurder. Als dit wel mogelijk zou zijn, dan zou dit de snelheid van besluitvorming ten goede komen. De afdeling P&O heeft een inventarisatie gemaakt van de medezeggenschap bij omliggende gemeentes, hoe daaraan uitvoering wordt gegeven en welk prijskaartje daaraan hangt.

In het recent gevoerde artikel 24-overleg hebben partijen inmiddels overeenstemming bereikt over de onderwerpen die de aankomende periode voorliggen in het kader van advies en instemming door de OR. De Bestuurder tracht, binnen de gegeven mogelijkheden, de OR zo goed mogelijk actief te informeren over alle onderwerpen waar de medezeggenschap bij betrokken dient te worden.

Spreekster merkt op dat de gemeenteraad de opdracht heeft gegeven aan OR en Bestuurder om er in onderling overleg uit te komen. Deze opdracht is besproken in het tripartiet overleg. Voorts bevestigt spreekster dat de functie van ambtelijk secretaris inmiddels is vervallen vanwege het beperkt beschikbare budget. Het voorstel om het uurtarief te wijzigen naar € 40,- is niet bespreekbaar, mede ook omdat de OR heeft ingestemd met het uurtarief van € 85,-. Bovendien wordt al jaren gerekend met dit uurtarief.

Desgevraagd merkt spreekster op in het nieuwe convenant is vastgelegd dat sprake is van een alternerend voorzitterschap. Ook wordt er 'kruislings' genotuleerd. Er is niet overwogen om de kosten van de ambtelijk secretaris ten laste van het budget van de afdeling P&O te brengen.

De heer Van Duren merkt op dat sprake is van een democratische rechtsstaat waarbij de gemeenteraad budgetrecht heeft. De gemeenteraad heeft een budget van € 195.000,-- gesteld dat in overeenstemming is met de WOR. Daarmee is sprake van een feitelijk en politiek gegeven. Het is aan de OR om de politiek te overtuigen dat er meer *geld* beschikbaar gesteld moet worden. Tevens wenst spreker te benadrukken dat het college van B&W besluiten ten aanzien van het budget voor de OR heeft genomen en niet de WOR-bestuurder.

VII. Relevante bepalingen uit of krachtens de WOR

Artikel 17 van de WOR
Artikel 18 van de WOR
Artikel 22 van de WOR
Artikel 46d van de WOR

VIII. Overwegingen

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter hoorzitting op 7 mei 2013 besprokene, overweegt de Kamer LPL het volgende.

Procedureel

Bij aanvang van de hoorzitting is aangegeven dat de primaire taak van de Kamer LPL is om een bemiddelende rol tussen partijen te vervullen en indien dit mogelijk is partijen een minnelijke oplossing van het ontstane geschil te doen bereiken. Indien dat niet haalbaar blijkt te zijn, zal de Kamer LPL een advies over het geschil aan partijen uitbrengen.

Partijen zijn akkoord gegaan met verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer LPL advies behoort uit te brengen. Voorts zijn zij niet overeengekomen het advies van de Kamer LPL als bindend te aanvaarden.

Inhoudelijk

Eenzijdig besluit van de Bestuurder

De Kamer LPL stelt voorop dat medezeggenschap van grote waarde is en kan bijdragen aan het goede functioneren van een organisatie. Voor een goede vervulling van de taken van de OR heeft als maatstaf te gelden wat redelijkerwijs nodig is. Op basis van het dossier alsmede hetgeen aan de orde is gekomen tijdens de hoorzitting kan de Kamer LPL zich niet aan de indruk onttrekken, dat (zeker gelet op hetgeen gebruikelijk is in omliggende gemeenten) de faciliteiten die in het verleden zijn afgesproken met de OR behoorlijk 'riant' zijn geweest. Tijdens de hoorzitting heeft de OR dit ook onderkend. De gemeente Best heeft voorts te maken met bezuinigingen, die deels worden gelegd bij de gemeentelijke organisatie.

De OR en Bestuurder hebben in de periode van 1 november 2009 tot 1 mei 2010 de afspraken over facilitering van het OR-werk vastgelegd in een convenant. Partijen hebben destijds in *gezamenlijkheid* afspraken gemaakt. De Bestuurder heeft voornoemd convenant verlengd tot 16 april 2012, te weten tot het einde van de zittingsperiode van de toenmalige OR. Vervolgens is het partijen niet gelukt om in *gezamenlijkheid* opnieuw afspraken te maken over de facilitering van het OR-werk. Er is een impasse ontstaan van ruim € 60.000,--.

De Bestuurder heeft vervolgens bij brief van 12 december 2012 aan de OR kenbaar gemaakt eenzijdig de facilitering van het OR-werk vast te stellen. Deze eenzijdige vaststelling ziet op de periode 1 januari 2013 tot omstreeks 16 april 2016. De Bestuurder is tot deze eenzijdige vaststelling overgegaan om te komen tot noodzakelijk door te voeren efficiency en bezuinigingen. De gemeenteraad heeft namelijk bij motie van 7 mei 2012 bepaald, dat de faciliteiten van het OR-werk in 2013 niet meer mogen bedragen dan € 195.000,--.

Wettelijk kader

In artikel 18, lid 1 en lid 2 van de WOR is bepaald dat het aantal vrije uren voor beraad, overleg en scholing per jaar door OR en Bestuurder in gezamenlijkheid wordt vastgesteld. In het onderhavige geval hebben partijen in gezamenlijkheid geen overeenstemming weten te bereiken. De Bestuurder is vervolgens overgegaan tot eenzijdige vaststelling. De WOR biedt echter geen mogelijkheid voor een dergelijke eenzijdige vaststelling door de Bestuurder. Indien partijen er niet in slagen om in gezamenlijkheid afspraken te maken over de vaststelling van het aantal uren en/of aantal dagen inzake beraad en scholing, dan kan om bemiddeling en advies van de bedrijfscommissie worden gevraagd. Zolang de bedrijfscommissie (en vervolgens eventueel de kantonrechter) geen advies heeft gegeven, is hetgeen in de WOR is vermeld bepalend. Artikel 18 van de WOR geeft de wettelijke minima die redelijkerwijs nodig worden geacht voor het goede functioneren van de OR in een normale bedrijfssituatie. Voor beraad en overleg geldt een minimum van 60 uur per jaar. Voor scholing en vorming geldt een minimum van drie dagen voor commissieleden, vijf dagen voor OR-leden en acht dagen voor OR-leden die tevens lid zijn van een commissie. Artikel 23 van de WOR regelt het bijeenkomen van de OR met ondernemer in de overlegvergadering. In voornoemd artikel is geen wettelijk minimum genoemd, behalve dat sprake is van een wederkerige overlegverplichting. Artikel 14 van de WOR bepaalt dat het reglement van de OR voorschriften dient te bevatten omtrent de gevallen waarin de OR voor de uitoefening van zijn taak bijeenkomt.

Het voorstel van de OR en het voorstel van de Bestuurder voor de facilitering van het OR is hieronder schematisch weergegeven:

	<u>OR</u>	<u>Bestuurder</u>
Beraad	60 uren per lid	60 uren per lid
Scholing	36 uren per lid	36 uren per lid
Vergadertijd	84 uren per lid	56 uren per lid
Voorzitter	142 uren	142 uren
Secretaris	92 uren	92 uren
VGW-commissie	492 uren voor voltallige cie	446 uren voor voltallige cie
Budget	€ 19.100,--	€ 18.068,--
Ambtelijk secretaris	24 uur per week	opheffing functie

Gelet op het bovenstaande overzicht verschillen partijen niet met elkaar van mening wat betreft het aantal uren voor beraad en scholing. Partijen hebben in gezamenlijkheid echter geen overeenstemming bereikt over de vergadertijd, de VGW-commissie, het 'beïnvloedbaar' budget en de ambtelijk secretaris.

Vergadertijd

Voor vergadertijd door de OR wordt door de Bestuurder jaarlijks 56 uur per lid ter beschikking gesteld. Dit is als volgt opgebouwd, ervan uitgaande dat een vergadering gemiddeld 2 uur duurt met 2 uur voorbereidingstijd:

8 x OV-vergadering	32 uur
2 x vergadering OR en MT	8 uur
2 x artikel 24-vergadering	8 uur
2 x tripartiet overleg (OR, college van B&W en directie)	<u>8 uur+</u>
	56 uur

Voor genoemde 56 uur zien op vergaderingen tussen OR en Bestuurder, MT, college van B&W en/of directie. Er is in het voorstel van de Bestuurder geen mogelijkheid voor de OR om OR-vergaderingen te beleggen. In het voorstel van de OR wordt uitgegaan van 84 uur, zodat jaarlijks 14 keer een OR-vergadering kan plaats vinden van 2 uur.

Zoals hierboven reeds opgemerkt, bepaalt artikel 23 van de WOR het bijeenkomen van de OR met de Bestuurder in de OV-vergadering, zonder daarbij een wettelijk minimum te noemen. De bepaling brengt tot uitdrukking de gelijkwaardigheid en de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de overlegpartners.

Als hoofdregel geldt, dat de OR en de Bestuurder verplicht zijn om met elkaar in een OV-vergadering bijeen te komen binnen twee weken nadat één van hen beiden daarom onder opgave van redenen heeft verzocht. Er is sprake van een wederkerige overlegverplichting. In de praktijk is het gebruikelijk dat OR en Bestuurder een vergaderschema afspreken, zo ook het geval is bij de gemeente Best. Artikel 24 van de WOR bepaalt voorts dat in de OV-vergadering minimaal 2 keer per jaar de algemene gang van zaken wordt besproken. Uit het dossier alsmede hetgeen tijdens de hoorzitting aan de orde is gekomen, stelt de Kamer LPL vast dat beide partijen akkoord zijn met het bovenstaande vergaderschema.

Hetgeen partijen verdeeld houdt, is het aantal uren dat beschikbaar wordt gesteld voor het beleggen van OR-vergaderingen. In artikel 14, lid 2, sub a van de WOR is bepaald dat het OR-reglement voorschriften dient te bevatten over het bijeenkomen van de OR. In artikel 17 sub a van het reglement van de OR is bepaald, dat vergaderingen plaatsvinden volgens een door de OR vastgesteld vergaderrooster. De frequentie van vergaderingen wordt niet genoemd in OR-reglement.

De Kamer LPL stelt voorop dat in artikel 14 van de WOR geen sprake is van een wettelijke normstelling voor het aantal uren vergadertijd van de OR. Als maatstaf heeft te gelden wat redelijkerwijs nodig is voor een goede vervulling van de taken van de OR. Hierbij geldt het redelijkheidscriterium, wat dient te worden ingekleurd door de omstandigheden van het geval. In dat kader is het volgende van belang: i) is sprake van een normale bedrijfssituatie ('going concern'), ii) welke onderwerpen/thema's staan op stapel, iii) wat zijn de afspraken uit het verleden, iv) hoe is de situatie bij omliggende gemeentes, v) is sprake van een organisatie brede bezuinigingstaakstelling en vi) wat is vastgelegd in het reglement.

Uit het dossier alsmede hetgeen tijdens de hoorzitting aan de orde is gekomen, stelt de Kamer LPL vast dat alle voornoemde omstandigheden door de Bestuurder in ogenschouw zijn genomen bij het vaststellen van het vergaderschema. Er blijft echter sprake van een 'gat' van 28 uur. De Kamer LPL acht het voorstel van de Bestuurder op zichzelf niet onredelijk, maar heeft ook oog voor het feit dat de OR in het verleden meer mogelijkheden had om in vergadering bijeen te komen. Tegelijkertijd merkt de Kamer LPL op dat de OR niet heeft gemotiveerd waarom 14 vergaderingen op jaarbasis noodzakelijk zijn. Het komt de Kamer LPL niet onredelijk voor om uit te gaan van 8 OR-vergaderingen op jaarbasis, wat een urenbesteding van 16 uur met zich meebrengt.

VGW-commissie

Voor de VGW-commissie stelt de Bestuurder jaarlijks 446 uur ter beschikking. Deze commissie bestaat – volgens het instellingsbesluit – uit vijf leden. Ervan uitgaande dat de vijf leden jaarlijks drie dagen scholing volgen ($7,2 \times 3 \times 5 = 108$ uur) dan resteert 338 uur voor beraad, overleg en vergaderen.

In artikel 15 van de WOR is niet bepaald hoeveel uur een commissie minimaal dient te besteden aan beraad, overleg en vergaderen. Als maatstaf heeft ook hier te gelden wat redelijkerwijs nodig is voor een goede vervulling van de taken van de commissie. De VGW-commissie dient op een verantwoorde wijze gebruik te maken van de beschikbare uren. Beide partijen hebben in het dossier noch tijdens de hoorzitting inhoudelijk gemotiveerd hoe de voorgestelde 446 uur respectievelijk 492 uur zal worden aangewend. Het voorstel van de Bestuurder houdt in dat per VGW-commissielid jaarlijks – naast de scholingsuren – 67,6 uur beschikbaar is voor beraad, overleg en vergaderen. Ervan uitgaande dat de commissie 14 keer per jaar bijeen zou komen dan brengt dat een belasting van 28 uur met zich. Er resteren dan nog voldoende uren voor beraad en overleg. De Kamer LPL is van mening dat de voorgestelde 446 uur niet onredelijk is, zeker nu de OR niet gemotiveerd heeft aangetoond of inzichtelijk gemaakt waarom de VGW-commissie dient te beschikken over 46 uur extra.

'Beïnvloedbaar' budget

Uit het dossier volgt dat de Bestuurder een zogenaamd 'beïnvloedbaar' budget van € 18.068,- ter beschikking wil stellen voor de kosten van juridisch advies, verblijfkosten en andere uitgaven. Het betreft hier een budget als bedoeld in artikel 22, lid 3 van de WOR. Uit het dossier alsmede hetgeen tijdens de hoorzitting aan de orde is gekomen, volgt dat uit dit budget ook de kosten van scholingscursussen voldaan dienen te worden. Dit laatste is overeenkomstig artikel 22, lid 3 van de WOR niet toegestaan.

De Kamer LPL stelt voorop dat voor de kosten van scholingscursussen niet mogen worden opgenomen in het 'beïnvloedbaar' budget. Voor het overige geldt dat de maatstaf voor de hoogte van het budget wordt bepaald door wat redelijkerwijs nodig is voor een goede vervulling van de taken van de OR. Dit redelijkheidscriterium dient ook voor dit aspect te worden ingekleurd door de omstandigheden van het geval: i) is sprake van een normale bedrijfssituatie ('going concern'), ii) welke onderwerpen/thema's staan op stapel, iii) wat zijn de afspraken uit het verleden, iv) hoe is de situatie bij omliggende gemeentes, V) is sprake van een organisatie brede bezuinigingstaakstelling en VI) wat is vastgelegd in het reglement.

Het komt de Kamer LPL niet onredelijk om het 'beïnvloedbaar' budget te bepalen op € 18.068,--, zeker nu de OR niet gemotiveerd heeft aangetoond waarom een additioneel bedrag van € 1.032,-- noodzakelijk is. Wel merkt de Kamer LPL nogmaals uitdrukkelijk op dat de kosten van scholingscursussen niet mogen worden opgenomen in het 'beïnvloedbaar' budget.

Ambtelijk secretaris

De Bestuurder heeft eenzijdig besloten tot opheffing van de functie van ambtelijk secretaris. Als reden wordt gegeven de hoge kosten, de door de gemeenteraad vastgestelde begroting en het gegeven dat een ambtelijk secretaris geen verplichte faciliteit is.

In de WOR is geen bepaling opgenomen die verplicht tot het aanstellen van een ambtelijk secretaris. Wel dient overeenkomstig artikel 14, lid 1, sub e van de WOR te worden voorzien in het secretariaat. Uit het dossier alsmede hetgeen tijdens de hoorzitting aan de orde is gekomen, stelt de Kamer LPL vast dat op instigatie van de Bestuurder sinds 2009 voor 28 uur per week een ambtelijk secretaris aan de OR is toegevoegd ter bevordering van de professionalisering van de medezeggenschap. De afgelopen 3 jaar heeft de OR aldus gebruik kunnen maken van een ambtelijk secretaris. Tegelijkertijd stelt de Kamer LPL vast dat uit het overzicht van omliggende gemeenten (bijlage 11 bij het verzoek) volgt, dat slechts enkele gemeenten beschikken over een ambtelijk secretaris. Voorts blijkt uit het overzicht dat de betreffende ambtelijk secretarissen 6 á 8 uur per week werkzaam zijn.

De Kamer LPL merkt op dat artikel 17, lid 1 van de WOR bepaalt dat de OR gebruik mag maken van de in de onderneming aanwezige voorzieningen. Tevens volgt uit voornoemd artikel dat bij gewijzigde omstandigheden de Bestuurder eerder toegestane faciliteiten weer kan beperken. Uit het verweer van de Bestuurder volgt dat de functie van ambtelijk secretaris inmiddels is opgeheven en dat de betrokken medewerkster de status van herplaatsingskandidaat heeft gekregen. De voorziening van een ambtelijk secretaris is derhalve niet langer beschikbaar binnen de onderneming.

De Kamer LPL meent dat voor een voor een goede vervulling van de taken van de OR een ambtelijk secretaris niet strikt noodzakelijk is. In het onderhavige geval heeft de OR echter gedurende een aantal jaar gebruik kunnen maken van een ambtelijk secretaris en deze voorziening is weggenomen zonder afbouwregeling of andersoortige compensatie. In dat licht bezien acht de Kamer LPL het goed voorstelbaar dat sprake is van 'communicerende vaten' waardoor de uren van de voorzitter en de secretaris van de OR niet meer toereikend zijn. De Kamer LPL is van mening dat voor zowel de voorzitter en de secretaris op jaarbasis meer uren beschikbaar moeten worden gesteld dan de voorgestelde 142 en 92 uur. De Kamer LPL gaat niet zover om hiervoor een concreet aantal uur te noemen, maar doet de suggestie om te kijken naar omliggende gemeenten waarbij de OR ook niet wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.

Politiek primaat

De Bestuurder stelt dat het aan de Gemeenteraad is om de financiële ruimte te bepalen, oftewel het primaat van de politiek. Er wordt aangevoerd dat het budget een feitelijk en politiek gegeven is en dat dit budget de mogelijkheden voor de faciliteiten van de OR bepaalt.

In artikel 46d van de WOR is geregeld dat de vaststelling en uitvoering van publiekrechtelijke taken door overheidsorganen die democratisch gecontroleerd worden, niet formeel onderworpen kunnen zijn aan de invloed van ambtelijke medezeggenschapsorganen. Een taak is publiekrechtelijk indien deze is gebaseerd op een speciaal voor het openbaar bestuur bij of krachtens de wet geschapen grondslag. In de regel gaat een uitoefening van een overheidstaak gepaard met op een publiekrechtelijke grondslag gebaseerde

bevoegdheden. De Kamer LPL vraagt zich af of de motie van de gemeenteraad, inhoudende een maximaal te besteden bedrag van € 195.000,- in 2013 aan OR-werk, kan worden aangemerkt als de vaststelling en uitvoering van een publiekrechtelijke taak. Dit ziet op een interne aangelegenheid betreffende de besteding van gelden voor de interne organisatie. Het heeft geen (directe) invloed op de uitvoering van publiekrechtelijke taken. Gelet hierop is de Kamer LPL van mening dat het argument van het politiek primaat, en dat het bedrag van € 195.000,- een vaststaand gegeven is, niet kan worden gevolgd.

IX. Advies

De Kamer LPL adviseert dat zolang partijen er niet in slagen om in *gezamenlijkheid* afspraken te maken over de facilitering van het OR-werk, de wettelijke minimale vereisten als genoemd in de WOR bepalend zijn. Als partijen opnieuw in *gezamenlijkheid* afspraken wensen vast te leggen in een convenant dan adviseert de Kamer LPL het volgende. De OR dient op jaarbasis 8 OR-vergaderingen te kunnen beleggen, wat een urenbesteding van 16 uur met zich meebrengt. In totaal dus 72 uur vergadertijd. De voorgestelde 446 uur voor de VGW-commissie acht de Kamer LPL redelijk. Het budget van € 18.068,- acht de Kamer LPL ook redelijk, mits de kosten van scholingscursussen niet zijn opgenomen in het budget. De beschikbare uren voor de voorzitter en de secretaris dienen ruimer te worden gebudgetteerd in verband de opheffing van de functie van ambtelijk secretaris. Als leidraad dient daarbij te gelden hetgeen gebruikelijk is in omliggende gemeentes.

Den Haag, 21 juni 2013

De Bedrijfscommissie, Kamer voor de Lagere Publiekrechtelijke Lichamen,
namens deze,

X. van de Scheur
voorzitter

C.E.J.Y. van Agt
secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de rechtbank, sector kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).